

LEERPLANDOELEN OVSG

WERELDORIËNTATIE

NATUUR

- NAT-02.18 De leerlingen tonen aan dat de invloed van de mens op de aanwezigheid van organismen positief of negatief kan zijn.
- NAT-06.18 De leerlingen weten dat het klimaat het landschap mee bepaalt.
- NAT-06.19 De leerlingen weten dat menselijke activiteiten het klimaat beïnvloeden.
- NAT-06.20 De leerlingen zien in dat de mens verantwoordelijkheid draagt ten aanzien van het klimaat.
- NAT-06.21 De leerlingen kunnen het verband illustreren tussen de leefgewoonten van mensen en het klimaat waarin ze leven.
- NAT-07.07 De leerlingen maken een onderscheid tussen gezonde en ongezonde voeding.
- NAT-07.08 De leerlingen weten dat voldoende gevarieerde voeding noodzakelijk is voor een goede gezondheid.
- NAT-07.10 De leerlingen herkennen en zijn zich bewust van eigen voedingsgewoonten.
- NAT-08.01 De leerlingen dragen zorg voor hun eigen omgeving.
- NAT-08.02 De leerlingen tonen een houding van zorg en respect voor de natuur.
- NAT-08.04 De leerlingen beseffen dat de mens voor zijn levensbehoeften afhankelijk is van het natuurlijk leefmilieu.
- NAT-08.06 De leerlingen beperken hun afval of trachten afval te voorkomen.
- NAT-08.07 De leerlingen herkennen een aantal afvalfracties en benoemen ze correct.
- NAT-08.09 De leerlingen sorteren hun afval op een correcte wijze.
- NAT-08.10 De leerlingen zijn bereid hun afval op een correcte wijze te sorteren.
- NAT-08.11 De leerlingen zijn bereid zorgvuldig om te gaan met energie, papier, voedsel en water.
- NAT-08.12 De leerlingen zien een aantal voordelen van recyclage in.
- NAT-08.13 De leerlingen kennen enkele vormen van milieuvriendelijke energieproductie.
- NAT-08.15 De leerlingen geven voorbeelden van schadelijke gevolgen van water-, grond- en luchtverontreiniging, geluidsoverlast en lichtvervuiling.
- NAT-08.17 De leerlingen illustreren dat milieuproblemen in hun omgeving het gevolg kunnen zijn van tegengestelde belangen.

MENS

- MNS-SC-1.1.1 De leerlingen kunnen eigen gevoelens angst, blijheid, boosheid of verdriet (h)erkennen, uitdrukken en benoemen.
- MNS-SC-1.1.3 De leerlingen kunnen in een eenvoudige taal een recent gebeurde situatie waarbij zij betrokken waren, in dialoog met een volwassene beschrijven en zeggen hoe zij zich daarbij voelden.
- MNS-SC-1.2.4 De leerlingen kunnen zich voorstellen wat de ander denkt, bedoelt en voelt.
- MNS-SC-1.3.1 De leerlingen kunnen een sociale probleem- of conflictsituatie onderkennen.
- MNS-SC-1.3.1 De leerlingen kunnen een sociale probleem- of conflictsituatie begrijpen.
- MNS-SC-1.3.2 De leerlingen begrijpen dat samenwerken noodzakelijk kan zijn om een bepaald doel te bereiken.
- WO-MNS-SC-1.3.9 De leerlingen weten dat ze rekening moeten houden met de gevolgen van het eigen gedrag, zowel voor zichzelf als voor de andere(n).
- MNS-SC-1.3.10 De leerlingen kunnen inzien dat de rechten van de ene verplichtingen voor de andere kunnen inhouden.

- MNS-SV-2.1.3 De leerlingen kunnen spontaan anderen helpen.
- MNS-SV-2.1.4 De leerlingen tonen in een eenvoudige conflictsituatie in de omgang met leeftijdsgenoten de bereidheid om te zoeken naar geweldloze oplossingen.
- MNS-SV-2.1.5 De leerlingen kunnen bijspringen als anderen elkaar niet begrijpen.
- MNS-SV-2.2.1 De leerlingen durven en kunnen iemands hulp inroepen.
- MNS-SV-2.2.2 De leerlingen kunnen zich laten helpen.
- MNS-SV-2.2.3 De leerlingen stellen op een adequate wijze vragen.
- MNS-SV-2.2.4 De leerlingen kunnen genieten van hulp die hen geboden wordt.
- MNS-SV-2.2.5 De leerlingen waarderen verkregen hulp.
- MNS-SV-2.3.3 De leerlingen kunnen zorg dragen voor de netheid van de lokalen, voorzieningen en het materiaal van anderen.
- MNS-SV-2.3.6 De leerlingen gaan op een spontane en respectvolle wijze om met leeftijdsgenoten.
- MNS-SV-2.4.2 De leerlingen kunnen en durven voor hun eigen meningen en wensen op een begrijpbare en aanvaardbare wijze opkomen.
- MNS-SV-2.4.3 De leerlingen verzetten zich op een aanvaardbare wijze tegen onrechtmatig gezag of onrechtmatige situaties.
- MNS-SV-2.5.1 De leerlingen kunnen met steun van de leerkracht leiding geven.
- MNS-SV-2.5.2 De leerlingen kunnen in een spel- of taaksituatie zeggen of tonen wat anderen moeten doen.
- MNS-SV-2.5.3 De leerlingen kunnen een initiatief voor een gespreksonderwerp of voor de oplossing van een probleem verwoorden.
- MNS-SV-2.5.4 De leerlingen kunnen verslag uitbrengen over een taakgroep.
- MNS-SV-2.5.5 De leerlingen kunnen de verantwoordelijkheid van een groepstaak op zich nemen.
- MNS-SV-2.6.2 De leerlingen kunnen een opgelegde taak rustig uitvoeren.
- MNS-SV-2.6.3 De leerlingen kunnen een beperkt aantal regels en afspraken nakomen.
- MNS-SV-2.6.4 De leerlingen kunnen de leiding van een klasgenoot aanvaarden.
- MNS-SV-2.7.2 De leerlingen kunnen hun afkeuring op een gepaste wijze laten blijken bij een onrechtvaardige situatie.
- MNS-SV-2.7.3 De leerlingen kunnen anderen (ook volwassenen) op een beleefde wijze meedelen wat zij volgens hen verkeerd doen.
- MNS-SV-2.7.4 De leerlingen kunnen kritisch luisteren.
- MNS-SV-2.7.5 De leerlingen kunnen kritisch een situatie waarnemen en ze zo verwoorden dat ze bespreekbaar wordt.
- MNS-SV-2.7.6 De leerlingen kunnen kritisch nadenken over bepaalde maatschappelijke toestanden.
- MNS-SV-2.8.1 De leerlingen durven binnen de klasgroep naar voren treden.
- MNS-SV-2.8.2 De leerlingen durven iets aan een gekende volwassene meedelen, vragen.
- MNS-SV-2.8.3 De leerlingen durven voor hun mening op een aanvaardbare manier opkomen.
- MNS-SV-2.8.4 De leerlingen tonen in concrete situaties voldoende zelfvertrouwen, gebaseerd op kennis van het eigen kunnen.
- MNS-SV-2.8.5 De leerlingen geven blijk open te staan voor nieuwe, onbekende taken.
- MNS-SV-2.9.2 De leerlingen respecteren het vertrouwen van een ander.
- MNS-SV-2.10.1 De leerlingen kunnen aangeven dat zij iets niet begrepen hebben, niet weten, niet kunnen, niet durven of dat zij twijfelen.

- MNS-SV-2.11.4 De leerlingen kunnen op passende wijze aangeven dat ze zelf aan het woord willen komen.
- MNS-SV-2.11.5 De leerlingen kunnen de ander laten uitspreken en niet onnodig in de rede vallen.
- MNS-SV-2.11.6 De leerlingen kunnen een gesprek voeren met een volwassene.
- MNS-SV-2.11.11 De leerlingen kunnen een gesprek afronden.
- MNS-SV-2.11.12 De leerlingen kunnen op elkaar inspelen (verbaal/non-verbaal): niet naast elkaar praten.
- MNS-SV-2.12.2 De leerlingen tonen een openheid om met iedereen samen te werken en samen te spelen.
- MNS-SV-2.12.5 De leerlingen kunnen met hulp van een volwassene regels en een taakverdeling afspreken met het oog op een vlotte groepswerking bij een spel of taak .
- MNS-SV-2.12.5 De leerlingen kunnen zelfstandig regels en een taakverdeling afspreken met het oog op een vlotte groepswerking bij een spel of taak .
- MNS-SV-2.12.6 De leerlingen kunnen de regels en de taakverdeling die in de groep afgesproken werden, naleven en controleren of de anderen dit ook doen.
- MNS-SV-2.12.7 De leerlingen kunnen samen een conflict oplossen.
- MNS-SV-2.12.8 De leerlingen kunnen overleggen naar aanleiding van een groepsopdracht.
- MNS-SV-2.12.10 De leerlingen herinneren anderen aan de bedoeling van het samenwerken. Ze geven blijk de intentionaliteit van de opdracht in gedachten te houden.
- MNS-01.18 De leerlingen kunnen een sociale probleemsituatie herkennen en begrijpen.
- MNS-01.19 De leerlingen begrijpen dat samenwerking soms noodzakelijk kan zijn.

MAATSCHAPPIJ

- MAA-SEV-25 De leerlingen kunnen illustreren dat welvaart zowel over de verschillende landen in de wereld als in België ongelijk verdeeld is.
- MAA-SEV-28 De leerlingen kunnen illustreren dat verschillende sociale en culturele groepen andere waarden en normen bezitten.
- MAA-PJV-18 De leerlingen kunnen het belang illustreren van het Verdrag inzake de Rechten van het Kind.
- MAA-PJV-20 De leerlingen kunnen met voorbeelden illustreren dat in onze wereld niet altijd en overal de Rechten van de Mens en het Kind gerespecteerd worden.

TIJD

- WO-TIJD-52d De leerlingen kunnen illustreren dat een herkenbare actuele toestand door de geschiedenis beïnvloed werd en in de loop der tijden evolueerde over situaties i.v.m. de ruimere leef- en beleefwereld.
- WO-TIJD-58b De leerlingen kunnen belangrijke historische elementen, figuren en gebeurtenissen waarmee ze kennismaken, situeren in de juiste tijdsperiode aan de hand van een tijdsband: land, ruimere leef- en beleefwereld.
- WO-TIJD-61 De leerlingen kunnen het onderscheid verwoorden tussen een mening over een historisch feit en het feit zelf.
- WO-TIJD-63 De leerlingen betonen belangstelling voor het verleden, heden en toekomst, hier en elders.

RUIMTE

- WO-RUI-32 De leerlingen kunnen de overeenkomsten tussen een plattegrond en reële voorwerpen verwoorden.
- WO-RUI-33c De leerlingen kunnen op een maquette/plattegrond van de onmiddellijke omgeving de kortste weg wijzen/tekenen tussen twee punten.
- WO-RUI-51 De leerlingen kunnen eenvoudige op hun niveau aangepaste bronnen raadplegen om meer te weten te komen over de natuur en het dagelijkse leven van de mensen in eigen streek, eigen land en elders in de wereld.
- WO-RUI-72 De leerlingen kunnen een atlas raadplegen en enkele soorten kaarten hanteren.
- WO-RUI-74 De leerlingen kunnen de begrippen land, continent/werelddeel in de juiste context gebruiken.
- WO-RUI-76 De leerlingen kunnen in praktische toepassingssituaties op een gepaste kaart en op de globe de evenaar, de polen, de continenten/werelddelen en de oceanen opzoeken en aanwijzen.
- WO-RUI-77 De leerlingen kunnen aspecten van het dagelijks leven in een land van een ander cultuurgebied vergelijken met het eigen leven.

NEDERLANDS

LUISTEREN

- DV-D02.04 De leerlingen kunnen, indien een aantal vragen vooraf zijn gegeven, de tekst gericht of selectief beluisteren om een antwoord te geven op die vragen.
- DV-D02.05 De leerlingen kunnen hun voorkennis over het onderwerp meedelen door te vertellen, te tekenen of te dramatiseren.
- DV-D 02.06 De leerlingen kunnen op hun niveau hun voorkennis over het onderwerp opschrijven.
- DV-D 03.05.02.02 De leerlingen kunnen op hun niveau bij waargenomen dagelijkse situaties of gebeurtenissen vaststellen wat de (vermoedelijke) oorzaak is van een gebeurtenis.
- DV-D03.05.02.03 De leerlingen kunnen op hun niveau bij waargenomen dagelijkse situaties of gebeurtenissen vaststellen wat het (vermoedelijke) gevolg is van een handeling, gebeurtenis, ...
- DV-D05.05 De leerlingen kunnen de bedoeling van de spreker identificeren of afleiden bij rapporterende teksten als nieuwsberichten en school- en studieteksten indien de kenmerken van dit teksttype duidelijk te herkennen zijn.
- DV-D06.10 De leerlingen kunnen op hun niveau de betrouwbaarheid van de informatie vaststellen.
- DV-D07.05.01 De leerlingen kunnen in geval van een moeilijk of vreemd woord terugblikken op eerder gegeven informatie in de luistertekst.
- DV-D07.05.02 De leerlingen kunnen in geval van een moeilijk of vreemd woord verdere informatie afwachten in de tekst.
- TV-03.09 De leerlingen kunnen de informatie in voor hen bestemde nieuwsberichten (jeugdjournaal) achterhalen. Ze kunnen de hoofdzaken onderscheiden in een gesproken nieuwsbericht indien het gaat om 'dagelijks nieuws'.
- TV-04.13 De leerlingen kunnen de informatie in voor hen bestemde uitzendingen van de schoolradio begrijpen (beschrijvend niveau).

- TV-06.12 De leerlingen kunnen hun mening geven over een of meer hoofdpersonages en deze mening argumenteren, ook indien het karakter van de hoofdpersonen dient afgeleid te worden. Ze kunnen aanvaarden dat andere leerlingen er een andere mening op nahouden.

SPREKEN

- DV-D02-02-01 De leerlingen kunnen de woorden van een woordveld of de subonderwerpen selecteren op basis van relevantie.
- DV-D02-03-01 De leerlingen kunnen de geselecteerde informatie chronologisch ordenen.
- DV-D02-04-02 De leerlingen kunnen de geselecteerde informatie aan de hand van een schema verwoorden.
- DV-D03-03-02-05 De leerlingen kunnen een zin waarin zij een mening geven correct formuleren.
- D03-03-02-06 De leerlingen kunnen een zin waarin zij een feit meedelen correct formuleren.
- TV-04-06 De leerlingen selecteren de informatie die ze geven op hun relevantie.
- TV-04-07 De leerlingen kunnen antwoorden op vragen m.b.t. een behandeld onderwerp.
- TV-01-60 De leerlingen kunnen tactvol, beleefd en assertief reageren. Zij passen daarbij zoveel mogelijk gespreksconventies toe. Het kan gaan om zakelijke informatie, meningen en beoordelingen, als gesprekspartners medeleerlingen zijn of bekende volwassenen
- TV-03-04 De leerlingen kunnen door discussies met leeftijdgenoten en bekende volwassenen mee afspraken opstellen.
- TV-03-05 De leerlingen kunnen door discussies met leeftijdgenoten en bekende volwassenen een oplossing zoeken voor problemen van sociale of organisatorische aard.

LEZEN

- DV-D02-07 De leerlingen kunnen hun voorkennis over het onderwerp meedelen door te vertellen, te tekenen of te dramatiseren.
- DV-D02-08 De leerlingen kunnen hun voorkennis over het onderwerp opschrijven.
- DV-D03-01-01 De leerlingen kunnen grafische voorstellingen herkennen en onderscheiden. Ze kunnen verschillen en overeenkomsten aanduiden tussen twee of meer voorwerpen en tussen twee of meer afbeeldingen of foto's.
- 24 DV-D03-01-03 De leerlingen kunnen getekende toestanden, handelingen of gebeurtenissen herkennen en meedelen wat er wordt afgebeeld.
- DV-D03-04a-02 De leerlingen kunnen afbeeldingen, foto's, platen, ... associëren met non-fictionele teksten.
- DV-D03-05c-07 De leerlingen kunnen de oorzaak-gevolgrelaties afleiden uit korte teksten.
- DV-D03-05c-09 De leerlingen kunnen de oorzaak-gevolgrelaties identificeren indien één oorzaak verscheidene gevolgen heeft of indien een gevolg wordt teweeggebracht door meer oorzaken.
- DV-D03-05c-10 De leerlingen kunnen de oorzaak-gevolgrelaties afleiden indien één oorzaak verscheidene gevolgen heeft of indien één gevolg wordt teweeggebracht door meer oorzaken.
- DV-D05-03-02 De leerlingen kunnen de bedoeling van de schrijver herkennen in rapporterende teksten als nieuwsberichten, school- en studieteksten en informatiedragers indien deze teksten zijn gemaakt in woordtaal.
- TV-03-06 De leerlingen kunnen de informatie in voor hen bestemde nieuwsberichten en sportverslagen achterhalen. Ze kunnen de opbouw van een nieuwsbericht achterhalen en hun leeswijze aanpassen volgens hun interesse.

- TV-05-08 De leerlingen kunnen de informatie aflezen in beeld-, staaf-, lijn- en cirkeldiagrammen.

SCHRIJVEN

- DV-D02-02-01 De leerlingen kunnen informatie aflezen van een afbeelding of een foto indien het gaat over bekende voorwerpen en figuren.
- DV-D03-02-02-02 De leerlingen kunnen informatie ordenen in chronologische of omgekeerd chronologische volgorde.
- DV-D06-03-02 De leerlingen kunnen informatie aan de tekst toevoegen door gebruik te maken van functionele tekeningen of passend fotomateriaal.

TAALBESCHOUWING

- TBS-01.07 De leerlingen tonen interesse in en hebben respect voor de manier waarop mensen met elkaar communiceren.
- TBS-02.01 De leerlingen ontdekken en ervaren dat woorden verwijzen naar de wereld om ons heen.(labelen)
- TBS-08.03 De leerlingen ontdekken gelijkenissen en verschillen tussen talen.
- TBS-08.04 De leerlingen tonen openheid en interesse voor talen en culturen.
- TBS-08.05 De leerlingen tonen respect en nemen een positieve houding aan tegenover verschillende talen en taalgebruikers.
- TBS-08.10 De leerlingen tonen bij het reflecteren openheid, interesse in en respect voor personen en hun cultuur.

MUZISCHE

BEELD

- BLD-OM-1.2 Kinderen durven zich uitleven met een rijk aanbod aan materialen.
- BLD-OM-1.4 Door te praten over visuele of tactiele ervaringen, worden waarnemingen in verband met beeldende expressie versterkt.
- BLD-OM-2.4 Kinderen vinden al doende middelen om problemen op te lossen.
- BLD-OM-3.1 Kinderen kunnen middelen functioneel gebruiken.
- BLD-OM-3.6 Kinderen vinden plezier en voldoening in het beeldend vormgeven.
- BLD-OM-3.8 Kinderen kunnen samenwerken aan een gemeenschappelijk werkstuk.
- BLD-BS-2 Kinderen praten over beelden uit hun omgeving.

MUZIEK

- MUZ-LZ-24 De kinderen kunnen een dans creëren op een lied.
- MUZ-MB-4.1.3.1 De leerlingen maken kennis met populaire muziek uit andere werelddelen.
- MUZ-MB-4.1.3.2 De leerlingen maken kennis met traditionele muziek uit andere werelddelen.
- MUZ-MB-4.1.4 De leerlingen verwoorden de verschillen die ze ontdekken tussen muziek van hier en elders.

DRAMA

- DRA-BV-1.6 De kinderen uiten hun ervaringen in een eenvoudig spel. (expressievermogen).

- DRA-BV-1.9 De kinderen houden de aandacht gericht op het spel en kunnen hun betrokkenheid voldoende lang volhouden. (concentratie).
- DRA-BV-1.12 De kinderen hebben voldoende zelfdiscipline om het verloop van het spel niet te onderbreken. (concentratie en afspraken maken).
- DRA-BV-1.13 De kinderen gebruiken in overleg met elkaar allerlei materialen en attributen. (afspraken maken).
- DRA-BV-1.14 De kinderen houden zich consequent aan de gemaakte afspraken. (concentratie en afspraken maken).
- DRA-BV-1.15 De kinderen creëren een eigen wereld en kunnen daarbinnen spelen. (creativiteit).
- DRA-BV-1.18 De kinderen reageren op het spel van anderen. (reageren en concentratie).
- DRA-BV-1.19 De kinderen kunnen op elkaar inspelen door dialogen te improviseren. (reageren).
- DRA-SB-2.1 De kinderen vergroten hun spreekvaardigheid. (taal) .
- DRA-SB-2.3 De kinderen gebruiken taal om de actie te ondersteunen. (taal).
- DRA-SB-2.4 De kinderen kunnen eenvoudige dialogues improviseren. (taal).
- DRA-SB-2.9 De kinderen vergroten hun inlevingsvermogen door bewust diverse rollen te spelen. (wie?).
- DRA-SB-2.10 De kinderen kunnen vanuit een welomschreven rol spelen. (wie?).
- DRA-SB-2.11 De kinderen kunnen zich inleven in wat anderen meemaken en de eigen gevoelens daarover op een authentieke wijze uitdrukken. (wie, wat?).
- DRA-SB-2.12 De kinderen kunnen samen een eenvoudig dramatisch spel opbouwen. (wie, wat, waar, wanneer, hoe en waarom?).
- DRA-SB-2.13 De kinderen exploreren de mogelijkheden van materialen, rekwisieten en kostuums in functie van het spel. (rekwisieten).
- DRA-SGB-3.3 De kinderen staan open voor wat anderen zeggen en / of doen. Ze reageren er spontaan op.
- DRA-SGB-3.5 De kinderen genieten van een gevarieerd aanbod van voor hen bestemde culturele activiteiten.
- DRA-SGB-3.7 De kinderen genieten van wat anderen tonen, spelen of voorlezen en ze kunnen hun reactie uitstellen tot er een duidelijke kans daartoe is.
- DRA-SGB-3.11 De kinderen kunnen in het spel van anderen de rol van een personage waarderen en hun gevoelens daarrond uiten.
- DRA-SGB-3.13 De kinderen staan kritisch tegenover het spel van anderen en kunnen die kritiek respectvol verwoorden.

BEWEGING

- BWG-BG-2 De kinderen nemen kennis van gelegenheden waarbij dans onderdeel is van een feest in familie- of ander verband.
- BWG-BG-6 De kinderen nemen verschillende soorten muziek waar en reageren er spontaan op.
- BWG-BG-9 De kinderen reageren door middel van beweging associatief op basis van muzikale, dramatische of beeldende inspiratiebronnen.
- BWG-BG-11 De kinderen kunnen thema's uitwerken met bewegingen.
- BWG-BM-36 De kinderen kunnen samen met een ander kind een eenvoudige bewegingsopdracht uitvoeren.
- BWG-BM-43 De kinderen kunnen een dans creëren in kleine groepjes.

- BWG-BM-44 De kinderen kunnen individueel of in groep een eigen bewegings- of dansstukje tonen.

MEDIA

- MED-CM-3.6 De kinderen kunnen een boodschap overbrengen.
- MED-MO-4.1 De kinderen kijken en/of luisteren naar allerlei mediaproducten.
- MED-MO-4.3 De kinderen kunnen de inhoud van mediaproducten met eigen woorden vertellen.
- MED-MO-4.4 De kinderen kunnen waardering opbrengen voor en genieten van mediaproducten van andere culturen.
- MED-MO-4.9 De kinderen benaderen de media kritisch.
- MED-MO-4.10 De kinderen ervaren dat beelden en/of geluiden verschillend kunnen geïnterpreteerd worden, afhankelijk van de context waarin ze voorkomen.

WISKUNDE

GETALLEN

- WI-GK.RTL.4.1 De lln. kunnen volgende begrippen i.v.m. bewerkingen hanteren: optellen - aftrekken - vermenigvuldigen - delen - plus - min - som - verschil - vermeerderen - verminderen.
- WI-BEW.VERH.4.2 De lln. kunnen een verhouding omzetten in een breuk of een procent en omgekeerd. Ze kunnen ook een procent berekenen.
- WI-BEW.ZRM.8 Ze kunnen de zakrekenmachine correct gebruiken om percentages te berekenen.
- WI-BEW.ZRM.10 Ze kunnen de zakrekenmachine correct gebruiken bij het omzetten van breuken in kommagetallen.

METEN

- WI-ME.OBJ.3.11 De lln. kunnen een geschikte manier hanteren om de oppervlakte van niet-veelhoeken (cirkels, ovalen, eilandjes, kaart van België) bij benadering te bepalen.
- WI-ME.TIJD.21 De lln. kunnen de tijdsduur schatten en berekenen.
- WI-ME.SNEL.9 De lln. kunnen de relatie leggen tussen afstand (afgelegde weg), tijd en gemiddelde snelheid. Ze kunnen het ontbrekende gegeven berekenen wanneer twee elementen gegeven zijn.
- WI-ME.GELD.5 De leerlingen kennen, binnen de rij van de gekende getallen, de bestaande munten en biljetten en kunnen ze gebruiken bij het betalen, teruggeven, natellen van wisselgeld en wisselen.
- WI-ME.GELD.6 De lln. kunnen op verschillende manieren eenzelfde bedrag betalen (met of zonder teruggeven) en in de situatie de meest passende betalingswijze kiezen.

MEETKUNDE

- WI-MWO.WI-BEW.4 De lln. kunnen op plattegronden en kaarten routes bepalen en met elkaar vergelijken (qua afstand, snelheid, tijd). Ze kunnen een verband leggen tussen de plaats op een kaart en de realiteit.
- WI-MWO.WI-BEW.5.1 De lln. kunnen op grond van een routebeschrijving de weg vinden in de realiteit en op kaart de route aanduiden.

LEERGEBIEDOVERSCHRIJDEND

ICT

- ICT-01.01 De leerlingen zijn bereid ICT te gebruiken bij het creatief vormgeven van hun ideeën.
- ICT-03.01 De leerlingen zijn bereid voor hen bestemde programma's te gebruiken voor het inoefenen van de leerinhoud.
- ICT-04.01 De leerlingen zijn bereid voor hen bestemde programma's te gebruiken bij het verwerven en verwerken van de nieuwe leerinhoud.
- ICT-05.01 De leerlingen zijn bereid ICT te gebruiken om informatie op te zoeken.
- ICT-05.09 De leerlingen maken verantwoord en doelbewust gebruik van elektronische informatiebronnen.
- ICT-05.10 De leerlingen kunnen zoekacties uitvoeren met behulp van een digitale bron als de digitale bron informatie bevat over één of een beperkt aantal gelijkaardige onderwerp.
- ICT-05.11 De leerlingen kunnen zoekacties uitvoeren met behulp van een digitale bron als de digitale bron informatie bevat over diverse onderwerpen.
- ICT-05.13 De leerlingen kunnen zoekacties uitvoeren met behulp van verschillende digitale bronnen.
- ICT-05.16 De leerlingen tonen bereidheid en volharding bij het opzoeken van digitale informatie.
- ICT-05.17 De leerlingen streven naar orde, nauwkeurigheid en systematiek bij het zoeken van informatie.
- ICT-05.18 De leerlingen kunnen de digitale informatie die voldoet aan hun informatievraag selecteren.
- ICT-05.20 De leerlingen nemen een kritische houding aan tegenover de geselecteerde informatie
- ICT-06.01 De leerlingen zijn bereid ICT te gebruiken bij het verwerken van informatie.
- ICT-06.07 De leerlingen kunnen de overgebrachte digitale informatie integreren in een document.
- ICT-07.01 De leerlingen zijn bereid ICT te gebruiken bij het bewaren van informatie

SOCIALE VAARDIGHEDEN

- SOV-01.01 De leerlingen kunnen zorg opbrengen voor iets of iemand.
- SOV-01.02 De leerlingen zijn bereid om in de omgang met leeftijdsgenoten te zoeken naar SOV-geweldloze oplossingen.
- SOV-01.03 De leerlingen kunnen hulp vragen en zich laten helpen.
- SOV-01.04 De leerlingen kunnen respect en waardering opbrengen in omgang met anderen.
- SOV-01.05 De leerlingen kunnen gevoeligheid tonen voor de behoeften van anderen.
- SOV-01.07 De leerlingen kunnen op een aanvaardbare manier voor zichzelf opkomen naar leeftijdsgenoten en volwassenen toe (weerbaar zijn).
- SOV-01.09 De leerlingen kunnen zelfstandig leiding geven bij groepstaken.
- SOV-01.10 De leerlingen kunnen onder leiding van een medeleerling meewerken.
- SOV-01.12 De leerlingen kunnen kritiek uiten ten aanzien van bepaalde situaties.
- SOV-01.13 De leerlingen kunnen kritiek uiten ten aanzien van bepaalde maatschappelijke toestanden.
- SOV-01.16 De leerlingen kunnen ongelijk, onmacht of onkunde toegeven.
- SOV-02.04 De leerlingen kunnen een gesprek voeren met een volwassene.
- SOV-02.06 De leerlingen kunnen een zekere expressiviteit aanwenden.

- SOV-02.07 De leerlingen kunnen actief luisteren.
- SOV-02.08 De leerlingen kunnen verbale en non-verbale informatie gebruiken om elkaar beter te begrijpen.
- SOV-03.01 De leerlingen kunnen samenwerken en samenspelen met anderen zonder onderscheid van sociale achtergrond, geslacht of etnische origine.

LEREN LEREN

- LL-01.02 De leerlingen roepen bij een onderwerp in groep hun voorkennis op.
- LL-1.10 De leerlingen leggen onder begeleiding verbanden tussen nieuwe informatie en informatie waarover ze reeds beschikken.
- LL-02.01 De leerlingen ervaren een probleem en voelen zich uitgedaagd en gemotiveerd om te zoeken naar een oplossing.
- LL-02.03 De leerlingen analyseren en begrijpen in groep een probleem.
- LL-02.05 De leerlingen bedenken en kiezen onder begeleiding een manier om een probleem op te lossen.
- LL-02.09 De leerlingen plannen en organiseren in groep hun werkwijze bij het oplossen van een probleem.
- LL-02.11 De leerlingen voeren onder begeleiding hun werkwijze om een probleem op te lossen, uit.
- LL-02.22 De leerlingen durven een probleem aanpakken.
- LL-02.27 De leerlingen zijn bereid om in gesprek te gaan over de manier waarop ze met problemen omgaan.
- LL-03.04 De leerlingen raadplegen in groep aangereikte informatiebron(nen).
- LL-03.10 De leerlingen hanteren de geraadpleegde informatiebronnen efficiënt.
- LL-03.11 De leerlingen gaan kritisch om met informatiebronnen.